

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СЬВІТАНАК

Беларусь, твой народ дачакаецца Залацістага, яснага дня! М. Багдановіч.

№11 (229) ЛІПЕНЬ 2017 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЯШЧЭ АДНО ЧАРГОВАЕ ПРЫЗНАЧЭННЕ

За адзін дзень 26 ліпеня прызначаны адразу тры новыя намеснікі старшыні ў Шумілінскім, Глыбоцкім і Докшыцкім райвыканкамах.

І яшчэ адно прызначэнне – у аграпрамысловым сектары: начальнік Шумілінскай раённай дзяржаўнай інспекцыі па насеннаводстве, каранціне і ахове раслін Аляксандра Шалюта цяпер узначаліць ААТ "Лаўжанскае". Былога кіраўніка Шумілінскага ААТ «АграБаравінка» кіраўніцтва аблсельгасхарча характарызуе яго як вопытнага кіраўніка, здольнага навесці парадак на прадпрыемстве, арганізаваць эфектыўную працу па гадоўлі буйной рагатай жывёлы і вытворчасці ялавічыны.

У сучасных умовах выніковасць працы кожнага выяўляецца хутка і ў цэлым закранае інтарэсы развіцця ўсёй вобласці.

Дарэчы, Аляксандр Шалюта - былы кіраўнік Шумілінскага ААТ «АграБаравінка» (былы калгас імя Энгельса – некалі самы дабіты ў раёне). Сышоў з гэтай гаспадаркі, паводле афіцыйнай версіі, па «стане здароўя». Змена працы здарылася вясной 2011 года, незадоўга да той самай рэвізіі, якую праводзілі супрацоўнікі КРУ. супраць яго двойчы ўзбуджалася крымінальная справа і двойчы закрывалася. Аднак у агульным заліку 13 гадоў адпрацаваў у гаспадарцы, якая пры ім лічылася адным з лепшых у раёне яшчэ ў 2012 годзе.

А. Прылуцкі

КАМУ ДАПАМОЖА "ПРАМАЯ ЛІНІЯ"?

Старшыня Шумілінскага райвыканкама Аляксандр Снараў абяцае выслухаць кожнага грамадзяніна, які звярнуўся да мясцовых уладаў са зваротамі аб дапамозе. Аднак у суботу 22 ліпеня зваротаў чамусці было менш, чым звычайна, затое з розных вёсак і пасёлкаў нашага раёна.

Да прыкладу, жыхары з Обалі папрасілі прыбраць аварыйнае дрэва на могілках,

насельнікі адной з вуліц Мікіціхі – выкапаць саджалку на месцы балотца.

У Добрыне маюць патрэбу ў рамонце дымахода у шматкватэрным доме, іншыя .

жыхары ў гарадскім пасёлку Шуміліне скардзіліся на якасць пітной вады ў адным з дамоў па вуліцы Суворава. Усе праблемныя пытанні былі заслуханы і накіраваны для далейшага вырашэння ў адпаведныя службы і службовым асобам.

Прычым на вуліцу Суворава для ўзяцця пробы вады на аналіз кіраўнік раёна Аляксандр Снараў адправіў прадстаўнікоў РЦГЭ і УП ЖКГ для ўзяцця пробы вады на аналіз адразу пасля званка.

Адразу тры звароты ад грамадзян тычыліся рамонту вуліц у Каравайніцы, Мішкавічах і дарогі на Рыпіншчыну. Як правіла, жыхарка з Каравайніцы скардзілася на цяжкія лесавозы, якія імчаць па вузкай дарожцы, не зніжаючы хуткасці. А што можа здарыцца, калі выскачыць на дарогу дзіця?

На асабісты прыём да старшыні райвыканкама таксама трапілі

некалькі чалавек. Адна жанчына з Мікіціхі прасіла як мага хутчэй аформіць перавод крэдыту на будаўніцтва жылога дома.

У выніку было дадзена даручэнне разабрацца з сутнасцю пытання і па магчымасці паскорыць яго рашэнне адрасавана службовым асобам упраўлення сельскай гаспадаркі райвыканкама і кіраўніцтву саўгаса "Лаўжанскі".

Зноў такі, група работнікаў райаграсэрвісу прыйшла са скаргай на антыкрызіснае кіраўніцтва прадпрыемства. Паводле іх скаргаў, кіраўнікі арганізацыі адмаўлюецца выдзяляць сена, прадугледжанае па дагаворы на закуп малака.

Яшчэ адзін жыхар Шуміліна звярнуўся да кіраўніка раёна, каб вырашыць прамблему продажу пустуючага памяшкання ўсяго за 1 базавую велічыню для вядзення прадпрымальніцкай дзейнасці. Аднак станоўчае рашэнне абяцалі прыняць прыняць пасля абследавання памяшкання з выездам адпаведнай камісіі спецыялістаў на месца.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: HTTP://SHUMILINA.BY

ЖЫВІ ЯК ГАСПАДАР

АЛКАГАЛІЗМ І ЗЛАЧЫННАСЦЬ

Лаўжанскі сельсавет апынуўся ў лідэрах по колькасці алкаголікаў, адзначаецца рост злачыннасці. Напрыканцы ліпеня на тэрыторыі Лаўжанскага сельсавета прайшоў дзень работы з насельніцтвам, у якім прынялі ўдзел чыноўнікі мясцовай улады. Сітуацыя застаецца напружанай з-за вялікай колькасці крадзяжоў і п'янства.

Група раённай адміністрацыі, у склад якой увайшлі начальнік Шумілінскага РАУС Аляксандр Дзмітрэнка, старшыня Лаўжанскага сельвыканкама Святлана Кійко, нарколаг Шумілінскай ЦРБ Васіль Багдановіч і іншыя чыноўнікі, пабывала на жывёлагадоўчым комплексе ААТ «Лаўжанскае». На месцы ў адміністрацыйным будынку сельгаспрадпрыемства дзе былі праведзены прафілактычныя гутаркі з яго працаўнікамі.

Варта адзначыць, што на сённяшні дзень сітуацыя з колькасцю злачынстваў на тэрыторыі сельсавета не суцяшае. Толькі за першае паўгоддзе зарэгістравана 12 злачынстваў, а раней за ўвесь мінулы год адбылося 13. Безумоўна, геаграфічнае размяшчэнне аграгарадка Мікіціха каля трасы Р-20 Віцебск-Полацк, праз якую за суткі праходзіць дзесяці да дзесяці тысяч транспартных сродкаў – яўна не на карысць крыміналагеннай сітуацыі.

У вёскі Лаўжанскага сельсавета прыязджаюць як былыя злодзеі, так і зламыснікі – аматары пажывіцца чужым дабром, алкаголікі і наркаманы. Пра гэта казалі ў сваіх выступленнях старшыня сельвыканкама Святлана Кійко і начальнік міліцыі Аляксандр Дзмітрэнка. Менавіта таму законапаслухмяныя грамадзяне таксама не павінны сядзець склаўшы рукі і раўнадушна назіраць за небяспечнымі паводзінамі сваіх аднавяскоўцаў, якія вядуць асацыяльны лад жыцця.

Зараз людзі павінны быць больш пільнымі і ўважлівымі, паведамляць у міліцыю пра бойкі выпівох, дэбашырства ў сям'і і пра тых правапарушальнікаў, хто садзіцца ў нецвярозым стане за руль, каб не здарылася бяды.

Толькі тады, калі грамадства працуе ўсёй талакой, можна паспяхова займацца прафілактыкай злачынстваў. Дарэчы, па словах Аляксандра Рыгоравіча, цяпер ў нашым раёне маецца нямала памочнікаў работнікам міліцыі. І цалкам верагодна, што сёлета ў Шумілінскім раёне колькасць злачынстваў зменшылася на 13% у параўнанні з мінулым годам – як вынік сумеснай працы.

Аднак, нягледзячы на высілкі ўлады і грамадскасці сітуацыя па-ранейшаму застаецца напружанай з-за вялікай колькасці крадзяжоў. Службовыя асобы папярэджваюць насельніцтва аб тым, што зараз трэба болей уважліва адносіцца да сваёй маёмасці. Грамадзяне не павінны быць бяспечнымі да сваёй маёмасці, кватэры, дома. Пажадана заўсёды замыкаць уваходныя дзверы і не давяраць чужым людзям.

Напрыканцы мерапрыемства ўрач-нарколаг Васіль Багдановіч паведаміў, што Лаўжанскі сельсавет лідзіруе па колькасці жыхароў, якія стаяць на ўліку ва ўрача-нарколага. Як высветлілася, гэта лічба дасягнула 76 чалавек. Прынамсі, гэта складае 5% ад усяго дарослага насельніцтва сельсавета.

Ян Вайтовіч

З ЗАЛЫ СУДА

РАСТРАТА З ЗАЛЫ СУДА

У трох магазінах Шумілінскага райспажыўтаварыства прадаўцы дапусцілі растрату. Адпаведна чатыры прадаўшчыцы з трох магазінаў райпо былі асуджаны Шумілінскім судом за растрату і прысваенне маёмасці.

Чатыры прадаўшчыцы з трох магазінаў райспажыўтаварыства працяглы час выкарыстоўвалі адну і тую ж схему падману. Свае антызаконныя дзеянні яны апраўдвалі тым, што аказаліся ў цяжкім матэрыяльным становішчы. Таму і вырашылі набраць, або як яны лічылі –"пазычыць" грошы ў касе магазіна на патрэбы для сябе, сваіх родзічаў і знаёмых. Прычым у гэтай гісторыі нямалаважную ролю адыграў і той факт, што гандлёвая арганізацыя ім своечасова выплочвала заработную плату, хаця гэта былі і даволі сціплыя грошы.

У адмысловых сшытках вяліся спісы даўгоў і даўжнікоў, якія бралі тавары, як ахрысцілі ў мясцовым народзе – "на вексель". Праўда, адны спажыўцы неяк даўгі аддавалі, але другія толькі нарошчвалі. Як потым аказалася, адна прыбіральшчыца аднаго з магазінаў набрала ў касе аж 500 рублёў за тавары, а доўг так і не вярнула.

Болей за тое, пры напісанні справаздач яны завышалі фактычныя таварныя рэшткі, уносячы ў дакументы заведама ілжывыя звесткі. А ў адным з магазінаў падчас рэвізіі, наогул, «пазычаліся» тавары ў іншай гандлёвай кропцы, а пасля праверкі — вярталіся назад.

(працяг на стр. 2)

З ЗАЛЫ СУДА

(пачатак на стр. 1)

Аднак, як кажуць, колькі вяровацы не віцца… Рэвізоры выявілі недастачу адначасова ў трох магазінах. Ускрыліся недастачы ў тры тысячы рублёў, нават у шэсць. Да таго ж была ўстаноўлена фальшывасць прад'яўляемых у бухгалтэрыю райпо справаздач і прысваенне грошай. Такім чынам, сшыткі падцвердзілі сваю ненадзейнасць. Спакуса прысвоіць чужое аказалася мацней за закон.

Улічваючы той факт, што трое з чатырох падсудных у поўным памеры пакрылі недастачу, ім было вынесена пакаранне, не звязанае з пазбаўленнем волі. Суд Шумілінскага раёна пал старшынствам Алены Сініцкай дзвюх прадаўшчыц прыгаварыў да пазбаўлення волі на 2 гады і 6 месяцаў з канфіскацыяй маёмасці з адтэрміноўкай выканання пакарання на два гады, адна павінна выплаціць штраф у 60 базавых велічынь (1380 руб.). Было ўлічана тое, што трое з чатырох падсудных у поўным памеры пакрылі недастачу. За гэта ім было вынесена пакаранне, не звязанае з пазбаўленнем волі. А вось тая з прадаўшчыц, якая паспела нашкодзіць не толькі ў Шумілінскім, але яшчэ і ў Бешанковіцкім раёне, была прыгаворана да пазбаўлення волі тэрмінам на тры гады і адзін месяц з канфіскацыяй маёмасці з адбываннем пакарання ў папраўчай калоніі ва ўмовах агульнага рэжыму.

Высновы павінна было зрабіць і кіраўніцтва райпо. Падбор кадраў праводзіцца нядбайна, дрэнна арганізаваны ўлік і кантроль за працай гандлёвых кропак.

У. Амбросаў

ФУТБОЛ

З РАЗГРОМНЫМ ЛІКАМ

Шумілінскія футбалісты з разгромным лікам перамаглі ФК «Днепр» (Дуброўна) на сваім полі.

Для нашай каманды гэта была як мінімум вырашальная гульня, у якой неабходна было набраць тры ачкі.

Шумілінскія футбалісты ўпэўнена пачалі сустрэчу. Асцярожная гульня без памылак у абароне не дазвола нападаючым з «Дняпра» прабіцца да нашых варот. А вось каля варот саперніка ФК «Шуміліна» дзейнічаў болей рашуча і вострa атакаваў. І вынік не прымусіў сябе доўга чакаць – першым мяч забіў Аляксей Місурагін. Літаральна яшчэ праз некалькі хвілін лік гульні падвоїў Ігар Дашкевіч.

Нават пасля таго, як шумілінцы вялі матч з лікам 2:0, тэмп гульні на полі не знізіўся. Шумілінскія футбалісты ўпэўнена населі на вароты «Дняпра» . У першым тайме пасля галоў Максіма Стрыжанка і Аляксея Місурагіна стала ясна, што разгром «Дняпра» ужо непазбежны і адыграцца гасцям з Дуброўна наўрад ці ўдасца.

У другі тайме сустрэча праходзіла больш-менш спакойна. Праўда, дубровенскім футбалістам удалося такі стварыць некалькі небяспечных момантаў каля варот шумілінцаў, аднак нашы абаронцы паспяхова адбілся. На вышыні аказаўся і галкіпер ФК «Шуміліна» Павел Барысаў. Апошні, пяты фінальны мяч забіў Іван Астапенка. Перамога з лікам 5:0 на карысць ФК «Шуміліна» вывела нашу каманду на трэцяе месца ў групе "Б".

Алесь Прыбярэжны

КУЛЬТУРА

НОВЫЯ ДАСЯГНЕННІ ЦЫМБАЛІСТАЎ

Днямі школьнікі і настаўнікі дзіцячай школы мастацтваў вярнуліся з Абхазіі. У курортным гарадку Піцунда праходзіў IX міжнародны творчы фестываль-конкурс "Чарнаморскія легенды".

У поўным складзе на конкурс адправілася ўжо добра знаёмая шумілінскім аматарам музыкі сям'я Скорынавых, а таксама настаўнік Ганна Красоўская і зусім юныя цымбалісткі Ксенія Храмцова і Стэла Шылава. Адтуль нашы музыканты прывезлі самыя яскравыя ўражанні ад паўднёвага горада, дыпломы і кубкі пераможцаў.

Лаўрэатамі розных намінацыях сталі ансамбль "Чароўныя музыкі" (кіраўнік Вольга Скорынава), Марыя Скорынава, Стэла Шылава і Ксенія Храмцова

А яшчэ Вольга Скорынва атрымала дыпломы "За лепшы музычны нумар" і "За высокі ўзровень выканаўчага майстэрства".

Ян Вайтовіч

ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА

ЖАНОЧАЯ СПРАВА

Бізнес аб'яднаў эканамічную адукацыю і творчую натуру прадпрымальніцы з Шуміліна.

Адкрыць сваю справу Святлану Сталярову пераканаў муж. У свой час ён павёз яе з Шуміліна да сябе ў Палтаўскую вобласць. Пазнаёміліся на адпачынку ў Крыме, а праз паўтара месяца малады чалавек прыехаў за дзяўчынай на Віцебшчыну. Разам яны ўжо 10 гадоў. Спачатку жылі ў Украіне, але там былі цяжкасці з уладкаваннем на працу, і маладая сям'я прыняла рашэнне перасяліцца на радзіму Святланы.

Як сапраўдны джэнтльмен, муж прапусціў жанчыну наперад, і прыватнае прадпрымальніцтва афармілі на Святлану. На ёй уся творчая праца, на мужу – тэхнічная. Эканамічная адукацыя спатрэбілася пры афармленні розных дакументаў, запаўненні дэкларацый, у гэтай справе Святлана дапамагае і іншым прадпрымальнікам.

Каб раскруціць бізнэс, прыйшлося прадаць аўтамабіль. Пачыналі з малога: невялікага пакоя ў 10 кв. м, узятага ў арэнду, фотаапарата і друкаркі. За шэсць гадоў сталі на ногі, пераехалі ў больш прасторнае памяшканне, набылі тэхніку, зноў купілі машыну, без якой у іх справе не абысціся.

–Мы пастаянна пашыраем паслугі, часта ідэі падказваюць самі кліенты. Пытаюцца, ці можам мы адно рабіць, іншае. Стараемся задавальняць попыт. Тым больш, што ў гэтай сферы мы адзіныя ў гарадскім пасёлку, – тлумачыць Святлана Сталярова.

Такім чынам, акрамя фатаграфавання, сталі займацца продажам канцтавараў, рамак і інш. Адна з кліентак папрасіла аформіць генеалагічнае дрэва, іншая – аўтабіяграфічны фотаальбом на юбілей сына. Ёсць заказы ад мясцовага музея, ветэранскай арганізацыі, райвыканкама: то зрабіць партрэты для Дошкі гонару, то біркі для музейных экспанатаў, то прэзентацыі праектаў грамадскіх арганізацый.

- На нашых вачах сталеюць дзеці. Фатаграфуем іх пасля радзільні, затым у годзік, тры, пяць гадоў. Дзякуючы сваёй працы я знаёмлюся з людзьмі, даведаюся свой край, атрымліваю масу станоўчых эмоцый, – дзеліцца ўражаннямі Святлана.

І дадае, што кожны дзень з радасцю ідзе на працу. Цяпер яна ўдзячна мужу, які настаяў на тым, каб адкрыць свой бізнес, і сёння ва ўсім падтрымлівае яе. Цяпер ёсць планы пашырацца, стварыць павільён для здымак мастацкай фатаграфіі.

Любая справа, па перакананні Святланы Сталяровай, можа быць жаночай, нават рамонт аўтамабіляў. Галоўнае, каб да гэтага ляжала душа. А сама яна ўсё робіць ад душы: і працуе, і выраблае кветкі з стужак, і пячэ смачныя тарты для любімага мужа.

vitvesti

Пераклад з расейскай рэдактара

ГРАМАДСКАЯ БЯСПЕКА

ПРАЗ ГУЛЬНІ І КОНКУРСЫ ДА БЯСПЕКІ

У рамках рэспубліканскай акцыі «Канікулы без дыму і агню» работнікі Шумілінскага падраздзя-лення МНС сумесна з курсантам універсітэта грамадзянскай абароны М. Паўлікавым правялі навучальныя мерапрыемствы ў дзіцячых лагерах на базе Кардонскай і Слабадской сярэдніх школ, а таксама Новікаўскіх пачатковай школы.

У ходзе мерапрыемстваў хлопцы даведаліся аб надзвычайных сітуацыях, якія могуць падпільноўваць іх у паўсядзённым жыцці. Ратавальнікі расказалі, як правільна дзейнічаць у выпадку ўзнікнення пажару, аб правілах паводзін на вадаёмах і ў лесе.

Вядома, што дзеці лепш засвойваюць інфармацыю, атрымліваючы яе праз гульні і конкурсы, у якіх і прапанавалі школьнікам паўдзельнічаць работнікі МНС.

А больш за ўсё дзецям спадабаліся конкурсы, у якіх можна было прымерыць баявую вопратку выратавальніка, сапраўдныя крагі і адчуць сябе змагарамі з агнём. Таксама дзеці паўтарылі нумар выкліку службы МНС і адпрацавалі алгарытм выкліку ў выпадку надзвычайнай сітуацыі. У ходзе мерапрыемстваў хлопцы атрымалі памятныя падарункі і масу прыемных уражанняў.

Сяржук Крупскі

ПАЖАРЫ

У ЯЗВІНЕ ГАРЭЎ НЕЖЫЛЫ ДОМ

Вечарам у 23-09 паступіла паведамленне аб пажары ў нежылым доме ў вёсцы Язвіна.

У выніку пажару ў доме, асоба ўладальніка якога усталёўваецца, знішчаны дах, паталочное перакрыцце, маёмасць, пашкоджаны сцены.

Прычына пажару высвят-ляецца.

Сяржук Крупскі
паводле mchs.gov.by

ДТЗ

ШУКАЮЦЬ СВЕДАК АВАРЫІ

Следчы камітэт шукае відавочцаў ДТЗ у Шумілінскім раёне. УСК па Віцебскай вобласці расследуе крымінальную справу аб дарожна-транспартным здарэнні на тэрыторыі Шумілінскага раёна, у выніку якога пацярпела 33-гадовая жанчына-пасажыр. Пра гэта паведамляе афіцыйны прадстаўнік ведамства Святлана Сахарава.

Аварыя адбылася 18 траўня каля 13:00. Аўтамабіль Renault Laguna рухаўся па дарозе Р-20 у напрамку абласнога цэнтра. За рулём быў 59-гадовы кіроўца. У салоне таксама знаходзілася яго 33-гадовая дачка. Паблізу вёскі Ужляціна Шумілінскага раёна мужчына не справіўся з кіраваннем і выехаў у кювет. Жанчына атрымала цяжкія цялесныя пашкоджанні. Паводле паказанняў падазраванага, ён спрабаваў абагнаць грузавік, але не памятае яго марку і мадэль.

У дачыненні да кіроўцы аўтамабіля Renault Laguna следчыя распачалі крымінальную справу па ч. 2 арт. 317 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (парушэнне правілаў дарожнага руху або эксплуатацыі транспартных сродкаў, асобай, якая кіравала транспартным сродкам, што пацягнула па неасцярожнасці прычыненне цяжкага цялеснага пашкоджання).

Грамадзян, якія маюць якую-небудзь інфармацыяй аб дадзеным здарэнні, просяць патэлефанаваць па тэлефоне 8 (0212) 46-20-76 альбо з'явіцца па адрасе горад Віцебск, Маскоўскі праспект, 51А, кабінет 507.

Сяржук Горкі
па матэрыялах sk.gov.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым–зрабіцебесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі "Світанак", то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: http://kamunikat.org/svitanak.html для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСЫ СВЕТУ

ДЫЯСПАРА: БАЛАСТ ЦІ РЭЗЕРВ НАЦЫІ?

Афіцыйны Мінск не можа і не зможа выбудаваць адносіны з дыяспарай, пакуль не вызначыцца, што ён сам такое: самастойная незалежная дзяржава ці «малодшая сястра Расіі». Калі першае — шанец ёсць. Калі другое — дык дыяспара і не патрэбная…

Усе краіны свету, за выключэннем хіба Беларусі, вельмі шмат увагі надаюць сваім суайчыннікам за мяжой. Бо дыяспара — гэта рэзерв нацыі. Ва ўсіх сэнсах: эканамічным, інтэлектуальным, палітычным і іншых.

Дыяспара можа выступаць лабістам інтарэсаў метраполіі і шмат чым яшчэ. Нездарма адна наша суседка прыдумала «карту паляка», а другая ўсур'ёз задумваецца пра тое, каб раздаваць свае пашпарты ўсім, хто нарадзіўся ці з'яўляецца нашчадкам жыхароў былога СССР. Пра інтэлектуальны складнік і казаць не варта. Усе мы ў пачатку 1990-х са здзіўленнем адкрывалі для сябе літаратуру эміграцыі, а цяпер за мяжой працуе найбольш актыўная і дасведчаная частка Беларусі: людзі, лёгкія на пад'ём, з веданнем моваў і навучаныя ў сусветна вядомых універсітэтах.

Не трэба думаць, што дыяспара — нейкая «купка адшчапенцаў», якія змянілі Радзіму на прыгожае жыццё. Па-першае, ім тое «прыгожае жыццё» каштавала немалых высілкаў. Па-другое, беларусаў за мяжой не так ужо і мала. Ды што там казаць: у мяне самога сяброў у Беларусі значна менш, чым сяброў за яе межамі. Усе разбегліся пад ціскам абставінаў — хто на Захад, хто на Усход, хто на Поўдзень, ва Украіну, куды, нават нягледзячы на вайну, апошнім часам ідзе проста паломніцтва беларусаў. Іншым разам міжволі нават узнікае пытанне: «А што я тут раблю?».

І вось парадокс: большасць з гэтых людзей у жыцці арганізаванай дыяспары ўдзелу не бярэ. Хаця, здавалася б, мусілі — тут, у Беларусі, яны мелі актыўную грамадзянскую пазіцыю. «Зубр», «Хартыя'97», «Еўрапейская Беларусь», сябры БНФ, АГП і іншых партыйных груповак… За межамі краіны яны сваю пазіцыю нібыта згубілі і заняліся асабістымі, прыватнымі справамі. Мабыць, за куфлем піва ці чаго мацнейшага згадваюць, як раскідвалі ўлёткі з заклікамі на мітынгі, вывешвалі на вуліцах бел-чырвона-белыя сцягі ці малявалі графіці «Жыве Беларусь!»: «Эх, быў час, была эпоха!».

Я цалкам разумею, чаму так адбываецца. Эмігранты «старой хвалі», тых, каго мы цяпер вывучаем у падручніках па фізіцы, касманаўтыцы, геаграфіі і літаратуры, нават на чужыне адчуваюць сябе часткаю Беларусі. Так, яны таксама вымушаныя былі эміграваць — але ў іх душах заставалася тое, пра што пафасна кажуць «патрыятызм». Яны былі выхаваныя такім чынам: нават у часы СССР іх радзімай усё роўна была Беларусь.

«Новыя хвалі эміграцыі» таго патрыятызму не маюць. Дый адкуль? Тыя, хто з'ехаў падчас развалу СССР, не ўсведамлялі Беларусь асобнай краінай. Тыя, хто з'ехаў пазней, альбо ехалі па лепшую долю, альбо былі за мяжу «палітычна выціснутыя».

Апошнія, прайшоўшы праз турмы і спецпрыёмнікі, выдатна ўсведамляюць розніцу паміж Беларуссю і ўладай краіны. Яны лічаць агідным стасавацца, напрыклад, з прадстаўнікамі беларускіх амбасадаў, трымаючы іх за «памагатых рэжыму» (што праўда). Таго самага рэжыму, які як найменш падазраецца ў знішчэнні іх сяброў (так, мы не забыліся пра Захаранку, Красоўскага, Ганчара, Завадскага, загадкавыя смерці Карпенкі і Бябеніна). Гэтыя людзі ствараюць праекты альтэрнатыўнага развіцця Беларусі і стаяць у пікетах ля беларускіх дыппрадстаўніцтваў і будынкаў міжнародных арганізацый, калі туды прыязджаюць дэлегацыі афіцыйнага Мінска. Але каб яны аб'ядноўваліся ў моцныя суполкі, не чуваць.

Іншая і большая частка — тыя, хто з'ехаў у пошуках заможнага жыцця — проста не можа ўсвядоміць сябе часткаю Беларусі. Дый як яны могуць гэта зрабіць? Для гэтага — іх усведамлення — патрэбныя высілкі, найперш дзяржавы. А дзяржава пра гэта мала клапацілася, калі не казаць, што не клапацілася зусім. Беларусаў абзывалі ці то «часткаю рускага народа», ці то «рускімі са знакам якасці», ці то яшчэ нейкай трасцяй — абы не беларусамі. Стваралі, ды не стварылі нейкую асаблівую «беларускую ідэалогію», у той жа час падкрэсліваючы «непарыўную сувязь беларусаў і рускіх»… Зразумела, «у цені старэйшага брата» немагчымая ні ўласная ідэалогія, ні патрыятызм.

Дзяржава страціла амаль чвэрць стагоддзя на незразумелыя гульні з самаідэнтыфікацыяй і толькі-толькі пачынае разумець каштоўнасць незалежнасці. Толькі цяпер, квола, пакрысе, робіцца першыя нават не крокі, а погляды ў бок менавіта беларускай гісторыі: Полацкага княства, ВКЛ, БНР — у спробе намацаць тую глебу для беларускага патрыятызму і беларускай нацыянальнай ідэі. І таму страціла вялікую частку эмігрантаў, для якіх «беларус» цяпер — не каштоўнасць, а канстатацыя нацыянальнасці. І нічога больш.

Афіцыйны Мінск не можа і не зможа выбудаваць адносіны з дыяспарай, пакуль не вызначыцца, што ён сам такое: самастойная незалежная дзяржава ці «малодшая сястра Расіі». Калі першае — шанец ёсць. Калі другое — дык дыяспара і не патрэбная…

Сяргей Пульша
"Новы Час"

ВАКОЛ АЭС

НІХТО НЕ РАСТЛУМАЧЫЎ ЛУКАШЭНКУ

Па меры таго як будаўніцтва атамнай станцыі пераходзіць ў стадыю ўсталявання рэактару, колькасьць праблемаў, якія паўстаюць перад краінай, будзе толькі нарастаць. І самая галоўная зь іх: навошта?

У выказваньнях Аляксандра Лукашэнкі пра АЭС на сустрэчы з генэральным дырэктарам расейскай карпарацыі «Росатом» Аляксеем Ліхачовым 24 ліпеня відаць спроба адказаць на гэтае пытаньне. Увогуле ў грандыёзным і вельмі сумнеўным праекце адлюстраваліся ўсе заганы беларускай сацыяльнай мадэлі і асаблівасьці сьветапогляду яе архітэктара.

Вось Лукашэнка кажа: «Нам няпроста далося рашэньне будаваць атамную электрастанцыю пасьля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС. Фобіі былі вельмі моцныя, але нам удалося пераканаць насельніцтва, што за гэтым будучыня».

Насамрэч гэта ня так. Ніхто нікога не зьбіраўся пераконваць. Аўтарытарны лідэр мае такую раскошу, як неабмежаваную свабоду рук. Ня трэба нікому нічога тлумачыць, ні з кім спрачацца, ні перад кім ладзіць справаздачу. Ніякай сур'ёзнай размовы з грамадзтвам на гэтую тэму не было. Не лічыць жа за сапраўдны аргумант такое тлумачэньне, што, маўляў, пабудаваўшы АЭС, мы зьменшым залежнасьць ад Расеі. Бо насамрэч, у дадатак да газавай, нафтавай залежнасьці ад РФ, зьявіцца яшчэ фінансавая, атамная залежнасьць. І, дарэчы, сацыялягічныя апытаньні паказваюць, што беларускае грамадзтва ў гэтым пытаньні падзялілася прыкладна папалам.

З самага пачатку было зразумела, што будаўніцтва АЭС — гэта не эканамічны, а палітычны праект, пытаньне прэстыжу, іміджу. Лукашэнка хоча ўвайсьці ў гісторыю як лідэр, пры якім Беларусь стала ядзернай, касьмічнай дзяржавай, краінай ІТ-тэхналёгіяў.

Вось падчас сустрэчы з кіраўніком расейскай карпарацыі ён чарговы раз тлумачыць, чаму прыняў рашэньне будаваць АЭС: «Гэта найвышэйшыя тэхналёгіі. У шэраг з касьмічнымі, ІТ-тэхналёгіямі, лічбавай эканомікай — за імі будучыня — я стаўлю і будаўніцтва атамнай станцыі».

Уся праблема ў тым, што ніхто з блізкага атачэньня Аляксандра Рыгоравіча ня змог ці не адважыўся растлумачыць яму простую рэч: АЭС — гэта тэхналёгія 1950-х гадоў, індустрыяльнай эпохі. Акурат у пэрыяд сацыялізацыі ягонай асобы, у часы ягодзяцінства і маладосьці на інфармацыйным экране дамінавалі аповеды пра мірны атам. Лукашэнка гэта добра засвоіў. Але ён прапусьціў, што з таго часу ў сьвеце адбылося ўжо некалькі тэхналягічных рэвалюцыяў. І сёньня АЭС — гэта ніякая не высокая тэхналёгія, а зусім наадварот. І не за ёю будучыня.

Але атамнаму лёбі лёгка ўдалося пераканаць кіраўніка дзяржавы. Бо яго прадстаўнікі мелі доступ да першай асобы. І цяпер краіна становіцца закладніцай гэтага рашэньня.

Уперсаналісцкай палітычнай сыстэме, у рэжыме асабістай улады праблема доступу да цела набывае вялізнае значэньне. Доўгі час уяўленьне Лукашэнкі аб лічбавай эканоміцы зводзілася да простай як аглобля формулы: інтэрнэт — гэта «помыйка». Але вось Валерыю Цапкалу, які «меў доступ», удалося яго пераканаць, што Парк высокіх тэхналёгіяў можа стаць драйвэрам беларускай эканомікі. І мы маем даволі рэдкую для Беларусі гісторыю посьпеху.

Што да АЭС, то ўжо цяпер, задоўга да завяршэньня будаўніцтва станцыі, узьнікла вялікая праблема: што рабіць зь лішкамі электраэнэргіі, якія непазьбежна зьявяцца. Паводле ацэнак Яраслава Раманчука, сёньня энэргасыстэма Беларусі выпрацоўвае звыш 9 тысяч мэгаватаў (МВт) электраэнэргіі пры сярэдняй патрэбнасьці эканомікі ў 5200 МВт. АЭС дадасьць яшчэ 2400 МВт. І што зь ёю рабіць? Паміраючы, прамысловасьць будзе патрабаваць усё менш электраэнэргіі. Літва і Польшча ўжо заявілі, што ня будуць яе імпартаваць.

ТамуЛукашэнкаўжонекалькі разоў ставіў перад урадам задачу: маўляў, шукайце рашэньне, што рабіць зь лішняй электраэнэргіяй. Гэта і ёсьць эканоміка па-беларуску. Спачатку рэалізуецца вялізны праект, а потым у рэжыме надзвычайнасьці вырашаецца пытаньне, што рабіць з выробленай прадукцыяй. Так было з цэмэнтнымі заводамі, з дрэваапрацоўчымі прадпрыемствамі. Вось цяпер рыхтуецца запусьціць пабудаваны кітайцамі Сьветлагорскі завод беленай цэлюлёзы. Але каму зьбіраюцца прадаваць паперу ў эпоху, калі сьвет пераходзіць да лічбавых тэхналёгіяў? Дарэчы, аналягічныя заводы Беларусі працуюць з загрузкай 15–20%.

Вось так і з АЭС. Каб яе будаўніцтва мела хоць нейкі эканамічны сэнс, трэба ствараць вялізную інфраструктуру, перабудоўваць цэлыя галіны эканомікі, напрыклад, пераходзіць на электрамабілі. Хіба зноў за расейскія крэдыты.

Але галоўная праблема Беларусі не ўнедахопе грошай, а ў абсалютна неэфэктыўным іх выкарыстаньні. Як казаў з гэтай нагоды эканаміст Вадзім Іосуб, урад Беларусі паводзіць сябе як гулец у казыно. Чым больш грошай ён атрымлівае, тым бяднейшы робіцца.

Меркаваньні, выказаныя ў блогах, перадаюць погляды саміх аўтараў і не абавязкова адлюстроўваюць пазыцыю рэдакцыі.

Валер Карбалевіч

ВАКОЛ БАЗАРА

ИСПОЛЬЗОВАЛИ И ВЫБРОСИЛИ

Многие годы фестиваль "Славянский базар" был тесно связан с именем одного из создателей и первого директора Родиона Басса. Но вот уже несколько лет этой фамилии нет в афише фестиваля, а по Витебску ходят самые разные слухи о судьбе первого директора.

Заявление об увольнении с поста директора фестиваля "Славянский базар" Родион Басс написал в 2013 году — тогда из-за осложнений сахарного диабета ему ампутировали ногу. С тех пор об основателе и руководителе "Славянского базара" ничего не известно. Что сейчас происходит с Родионом Бассом и где он находится?

По Витебску ходят самые разные слухи: одни утверждают, что первого директора фестиваля давно нет в живых, другие утверждают, что тяжело болеет, третьи — что его, больного, бросила жена.

И только немногие близкие люди знают, что на самом деле происходит с человеком, который стал одним из организаторов в городе на Двине международного фестиваля и чье имя некогда было одним из самых известных в Витебске.

От Дома культуры к международному фесту

Родион Басс сделал многое для Витебска. В 1976 году, едва он начал работать в городском Доме культуры, практически сразу стал организовывать различные фестивали и конкурсы.

С 77-го по 82-й годы в Витебске проводился конкурс эстрадной песни и музыки "Красная гвоздика", в 78-м году прошел конкурс бального танца "Весенний бал", в 1979 и 1980 годах состоялся фестиваль инструментальной музыки "Витебская осень", который затем перерос в фестиваль джазовой музыки.

В то время джаз еще не был до конца разрешен, и Витебск стал третьим союзным городом после Ленинграда и Ярославля, где проводили подобные фесты. Еще были конкурсы красоты, парады и многое другое.

Но есть у Басса два ключевых мероприятия, благодаря которым он и стал знаменит. Это Всесоюзный фестиваль польской песни, который проводился с 1988 по 1990 годы и специально для которого в Витебске построили Летний амфитеатр. И, естественно, "Славянский базар", который впервые прошел в 1992 году в этом Летнем амфитеатре.

Как бы ни относились к "Базару", все сходятся во мнении, что благодаря этому празднику о Витебске знают во всем мире. За двадцать два года в нем приняли участие представители 63 стран и посетили более 800 тысяч человек. На фестивале представлены все виды современного искусства, и сейчас он проходит на многих сценических площадках города.

Когда в 81-м году Басс стал исполняющим обязанности директора Дома культуры, в его распоряжении было "одно старое здание и девять штатных единиц". А после себя он оставил 11 филиалов и более четырехсот сотрудников, работающих в этой сфере.

Басс — выдающаяся личность, которая, казалось, настолько вписала себя в культурную жизнь города, что не исчезнет из нее никогда!

"Отработанный материал"

Но так только казалось. В 2013 году Родион Басс в одночасье лишился ноги, должности и пропал со всех информационных радаров.

Более того, за последние четыре года о нем практически не вспоминали, будто и не было человека, создавшего в обычном областном центре крупный международный фестиваль.

Между тем, Родион Басс месяца четыре назад пережил ампутацию второй ноги, ослеп и, по словам близких, его состояние постоянно ухудшается. Вторая ампутация подкосила его окончательно.

Бывшего директора фестиваля выписали из больницы, сообщив, что сделали все, что могли, и теперь ему нужен домашний уход. Складывается впечатление, что от него просто избавились.

Слухи о том, что жена его бросила, уехав в Россию, близкие к семье люди опровергают. Супруга ухаживает за ним вместе с матерью и детьми. Вся семья заботится о больном и поддерживает его.

Кто еще помогает заслуженному деятелю культуры Республики Беларусь и основателю "Славянского базара"? Витебский еврейский центр, который недавно предоставил ему сиделку. И все!

По словам знакомых Родиона Басса, за все время после увольнения его навещали лишь рядовые работники городского Центра культуры: методисты, шоферы, секретари. Из руководства один раз в прошлом году приходил нынешний директор "Славянского базара" Александр Сидоренко, который принес пригласительный билет на фестиваль, но Басс отказался.

"Он очень тяжело пережил свой уход, ведь "Славянский базар" был жизнью для Родиона. У него таких проблем со здоровьем не было бы, если бы он следил за ним, но он все свои силы и время отдавал фестивалю. Естественно, что его обидело такое отношение к себе: просто использовали человека и выкинули", — рассказала одна из знакомых Басса.

Единственное, чем отметили заслуги основателя "Славянского базара" перед городом — это пандус для инвалидной коляски, сделанный при выходе из подъезда. Теперь у родственников возникает другая проблема — добраться до него, поскольку они живут на третьем этаже в доме без лифта.

За фестивалем его основатель не следит: во-первых, не хочет, а во-вторых, он сейчас в слишком тяжелом состоянии. Когда ему зачитали статью о критике в адрес нынешнего руководства фестиваля, которую озвучил российский музыкальный критик и журналист Сергей Соседов на пресс-конференции, больной просто расплакался.

Поскольку Родион Басс — почетный гражданин Витебска, ему присылают пригласительные билеты на различные праздничные мероприятия, но всегда почему-то на одного человека, что заставляет родственников недоумевать.

"Ведь всем известно, в каком он сейчас состоянии, он один не то, что в город, а в ванную комнату не может пройти. Понятно, что он никуда не поедет, и эти пригласительные на одного человека выглядят, как издевательства", — рассказала одна из знакомых семьи.

Но шоу продолжается — сверкает огнями праздничный "Базар", над Витебском звучит музыка. Вот только имя одного из создателей и первого директора Родиона Басса никто не вспоминает...

по информации sputnik.by

БЯСПЕКА РУХУ

ДАІ НЕ РЭКАМЭНДУЕ ЧАПЛЯЦЬ ГЕОРГІЕЎСКІЯ СТУЖКІ

У Сьветлагорску пасьля амаль месячнага перапынку зноў пачалі рэзаць колы аўтамабіляў, на якіх прымацаваныя так званыя «георгіеўскія стужкі». Чарговы інцыдэнт адбыўся ў ноч з 15 на 16 ліпеня ў мікрараёне «Маладзёжны».

«Пашкоджанымі аўтамабілямі займаюцца супрацоўнікі крымінальнага вышуку, — кажа начальнік Сьветлагорскага аддзяленьня ДАІ Васіль Гапоненка. — „Георгіеўскія стужкі“ раздавалі валянтэры падчас мінулых сьвятаў, некаторыя аўтааматары і пачапілі іх на свае аўтамабілі. Мы можам толькі рэкамэндаваць кіроўцам гэтага не рабіць. І рэкамэндуем».

Мясцовыя жыхары ў Сьветлагорску лічаць, што тут зьявіўся наступнік героя савецкай камэдыі «Сьцеражыся аўтамабіля» са сваёй адметнай спэцыялізацыяй. Той Дзетачкін краў аўтамашыны ў людзей, якія жылі на «непрацоўныя даходы», прадаваў, а вырučаныя грошы пералічваў на рахункі дзіцячых дамоў.

Цяперашні «сьветлагорскі Дзетачкін», на думку грамадзкага актывіста, гісторыка Тэльмана Масьлюкова, «вае» не з аўтамашынамі, а з «русским миром», з сэпаратызмам ды імпэрскасьцю, сымбалем якіх стала расейская георгіеўская стужка падчас вайны на ўсходзе Ўкраіны і акупацыі Крыму.

«Некалі георгіеўская стужка, праўда, у крыху іншай колеравай гаме, асацыявалася з воінскай адвагаю, а цяпер у многіх выклікае адмоўныя эмоцыі. Гэта як свастыка: калісьці яна была графічным адлюстраваньнем сонца, а ў руках фашыстаў стала сымбалем зла і гвалту», — сказаў Свабодзе гісторык Масьлюкоў.

У чэрвені міліцыя зафіксавала ў Сьветлагорску каля дзесяці выпадкаў пашкоджаньня аўтамабіляў з георгіеўскай стужкай. Невядомы зламысьнік праколваў шыны ў пакінутых каля дамоў аўто. Найбольш такіх выпадкаў зафіксавана было менавіта ў мікраёне «Маладзёжны». На адной з машын невядомы нават паскакаў, моцна пашкодзіўшы кузаў.

Пасьля публікацыі ў мэдыя інфармацыі пра выхадкі «мясцовага Дзетачкіна» машыны з георгіеўскімі стужкамі пакінулі ў спакоі. Але ненадоўга.

«Маёмасьць, безумоўна, нельга псаваць, — перакананы сьветлагорскі прадпрымальнік Юры Ляшэнка, які займаецца пасажырскімі аўтаперавозкамі. — Але ня трэба й правакаваць людзей на нэгатыўную рэакцыю, чапляючы георгіеўскія стужкі ды прыклейваючы партрэты Сталіна на капот або шкло. Паласатая стужка, якую памылкова называюць „георгіеўскай“, неадназначна ацэньваецца ў нашым грамадзтве. У Берасьці і Магілёве ДАІ адрэагавала штрафамі на такія „ўпрыгажэньні“ аўтамабіляў. І правільна. Аўтамабілі з графіці на капотах ды бакавінах наагул не павінны на тэхаглядах допускацца да эксплюатацыі на беларускіх дарогах».

https://www.svaboda.org

“ЗАРОБКІ“

УЛАДНЫ “БІЗНЕС”

Сьледчы камітэт «зарабіў» больш за 35 мільёнаў даляраў

Пра гэта паведамілі ў цэнтральным апараце Сьледчага камітэту Беларусі па выніках паседжаньня калегіі.

У ведамстве таксама адзначылі, што падвышаецца ўзровень апэратыўнасьці расьсьледаваньня: за першыя шэсьць месяцаў больш за палову (51,7%) крымінальных справаў скончана ў тэрмін да аднаго месяца, — падкрэсьлілі ў Сьледчым камітэце.

Днямі Свабода апублікавала статыстыку іншага ведамства — Вярхоўнага суду Беларусі. Згодна зь яго зьвесткамі, па выніках першага паўгодзьдзя сёлета больш за ўсё асуджаных якраз за злачынствы супраць уласнасьці — 8 217 чалавек. Агулам асуджаных 21 326 чалавек, апраўданых 36 чалавек.

Самы пашыраны від пакараньня — пазбаўленьне волі. У калёніі за першую палову году адбываць пакараньне адправілі 6 335 чалавек. Абмежаваньне волі прызначанае 3 915 асуджаным, зь іх так званую «хімію» атрымалі 1293 чалавекі, «хатнюю хімію» — 2 622.

Папраўчыя работы прысудзілі 902 парушальнікам, арышт — 3480, штраф — 2443, грамадзкія работы — 2412, пазбаўленьне права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасьцю — 125.

Калі зыходзіць з агульнай колькасьці, доля апраўдальных прысудаў склала 0,1688%.

“Радыё Свабода”

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 30.07.2017 у 18.35
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.